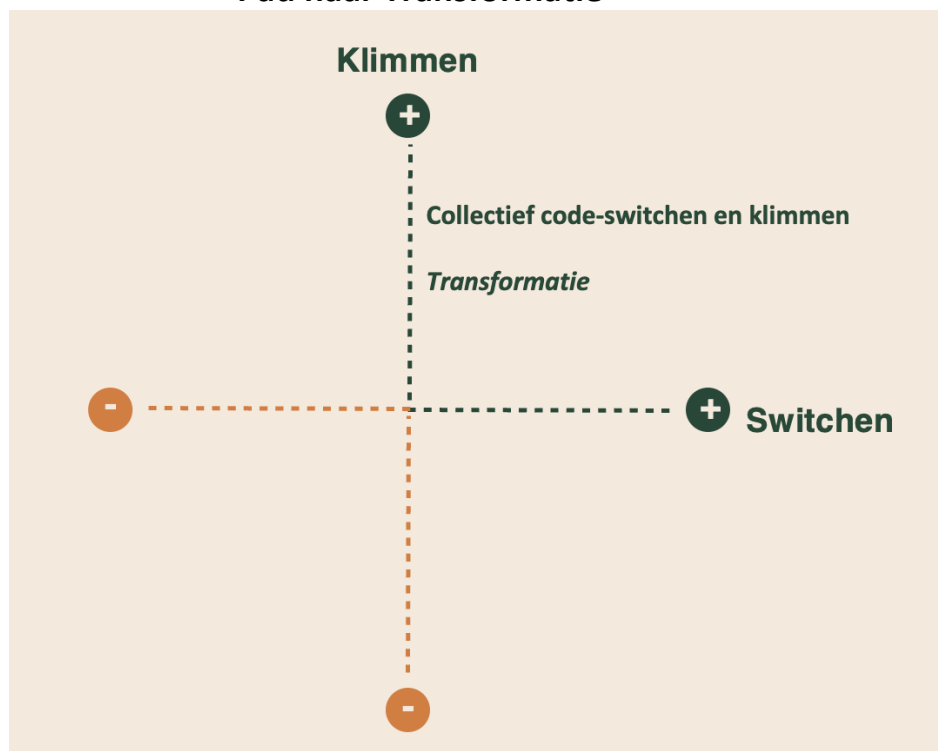

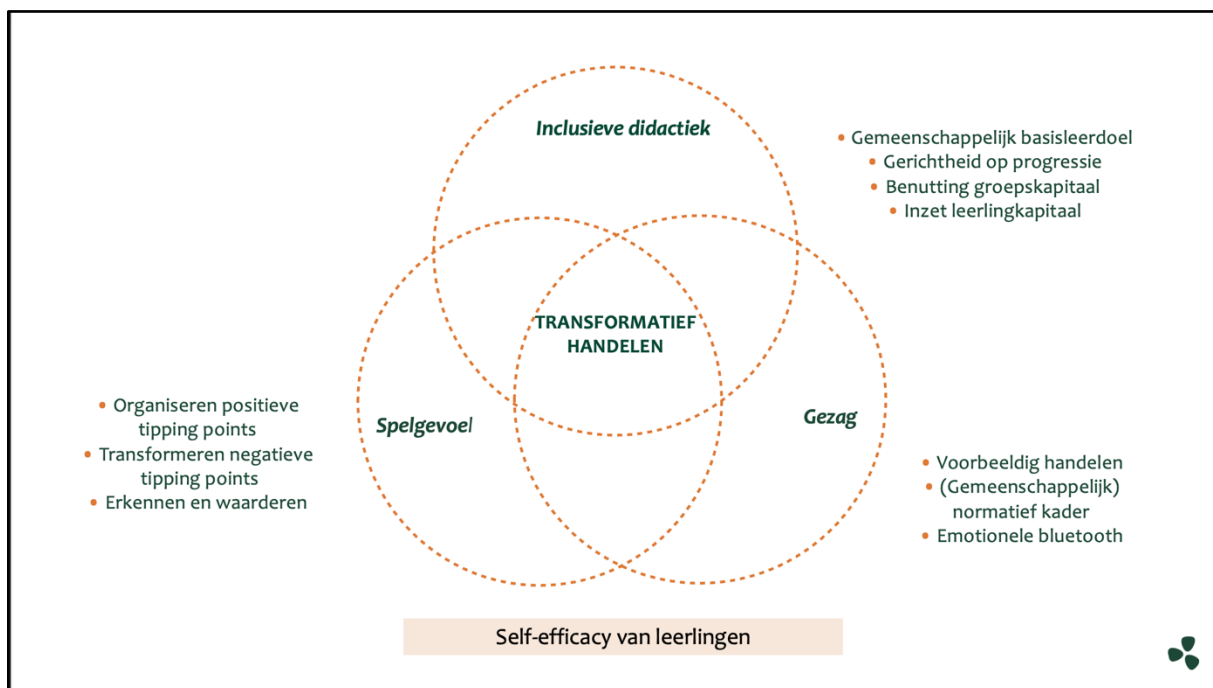
Verslag 1D Fase

Datum:	11-03-2026
Naam docent:	Marcel Voets
Vak/rol:	workshop
E-mail:	jcwm.voets@summacollege.nl
Naam docentcoach:	Mohammed Es Soufi
E-mail docentcoach:	essoufi@detransformatieveschool.org

Voor u ligt de analyse van de groepsdynamiek van de geobserveerde les. In dit verslag wordt vanuit het model van Transformatief Handelen inzicht gegeven in de elementen die van invloed zijn op het switchen naar en het klimmen op de schoolladder van de leerlingen. Hieronder ziet u per element een beschrijving van de optimale toepassing van het specifieke element en rechts treft u een visualisatie aan van hetgeen geobserveerd is in de les. In het nagesprek is er vanzelfsprekend alle ruimte voor gezamenlijke reflectie op basis waarvan een persoonlijke ontwikkelvraag geformuleerd kan worden. Zowel de lesobservatie als de inhoud van het nagesprek is volledig vertrouwelijk. Ten behoeve van de data-analyse en terugkoppeling worden de observatiepunten geanonimiseerd en gekwantificeerd in een rubrics van niet (1) naar systematisch (5).

Pad naar Transformatie

Psychologisch kapitaal:

Bronnen van geloof in eigen kunnen (self-efficacy)

Bandura, 1999

Mastery experiences

Mastery experiences waarnemen

Aanmoediging, opbouwende feedback

Regulieren van emoties

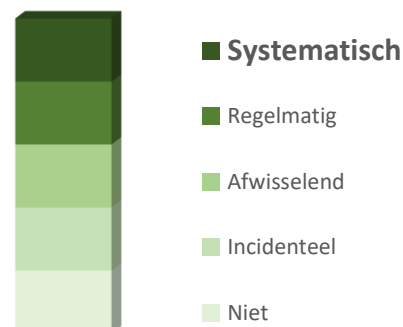
NB: Alle elementen uit de kijkwijzer zijn gericht op de versterking van de bronnen van self-efficacy

Spelgevoel

De wijze waarop de docent met de groepsdynamiek schakelt, zodat het collectief van leerlingen vanuit hoge verwachtingen uitgenodigd wordt naar de schoolladder.

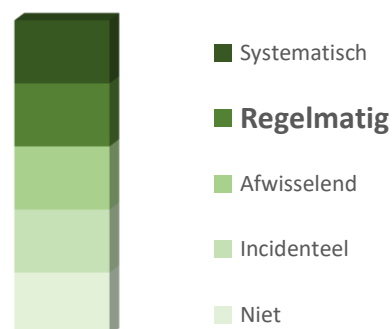
Het **organiseren van positieve tipping points** houdt in dat leerlingen actief worden uitgenodigd en aangemoedigd om te switchen naar en klimmen op de schoolladder. Leerlingen krijgen een voorzetje om op positieve wijze deel te nemen aan de les. Hierdoor wordt leerlingen consequent de ruimte geboden om succesvol te code-switchen naar de schoolladder.

Geobserveerd in de les

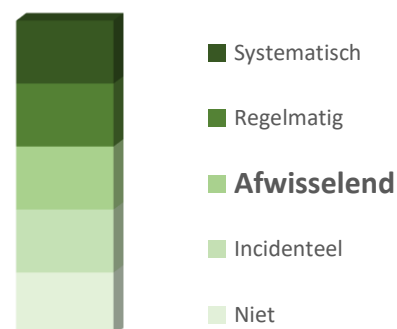
Het **transformeren van negatieve tipping points** betekent dat wanneer leerlingen neigen te code-switchen naar alternatieve ladders, zij consequent met spel en gevoel worden uitgenodigd om weer actief deel te nemen aan de les en succeservaringen op te doen. Op deze manier kan de groepsdynamiek op de schoolladder gericht blijven. Er kan een veilige groepsdynamiek op sociaal-emotioneel vlak ontstaan en sociale pijn krijgt minder een ingang in het klaslokaal.

Geobserveerd in de les

Als blijk van hoge verwachtingen met betrekking tot de inzet van leerlingen, is het consequent **geven van erkenning en waardering** essentieel. Het code-switchen en klimmen wordt hiermee aangemoedigd en de self-efficacy op de schoolladder wordt versterkt. Het risico op sociale pijn wordt verkleind en leerlingen kunnen op positieve wijze ervaren dat de schoolladder ook hún ladder is.

Geobserveerd in de les

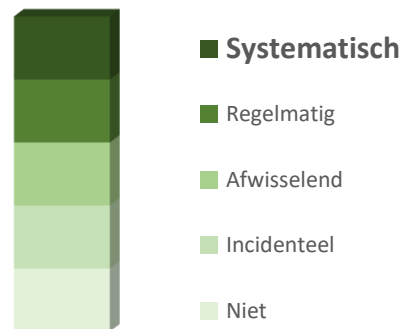
Gezag

De wijze waarop docent en leerlingen gezamenlijk code-switchen naar de schoolladder op basis van een gemeenschappelijk normatief kader.

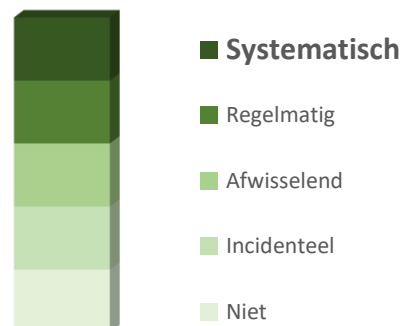
Voorbeeldig handelen betekent dat een docent als leider van de 'mini-samenleving' de schoolse codes consequent voorleeft in het klaslokaal. De docent houdt hiermee de schoolladder in stand en maakt door het eigen handelen voor leerlingen zichtbaar welke codes hierbij horen.

Het **normatief kader** biedt duidelijkheid over wat de bedoeling is in het klaslokaal. Door het normatief kader helder neer te zetten en te beschermen wordt het switchen naar de schoolladder vergemakkelijkt. Leerlingen weten wat er van hen wordt verwacht, waardoor er ruimte ontstaat om te switchen, juist omdat er kaders zijn. Zo kan er een basisrust ontstaan. Wanneer docent en leerlingen gezamenlijk de verantwoordelijkheid nemen voor het dragen van het normatief kader in de 'mini-samenleving' van de klas, kan de groepsdynamiek duurzaam gericht blijven op de schoolladder. Sociale codes die het collectieve switchproces bemoeilijken krijgen niet de ruimte om de groepsdynamiek van de schoolladder te doen verschuiven.

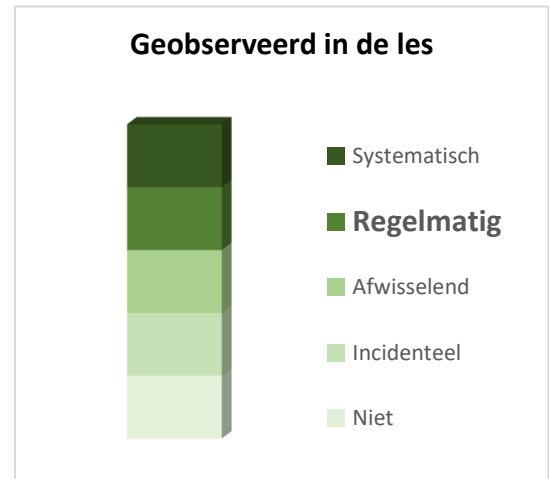
Geobserveerd in de les

Geobserveerd in de les

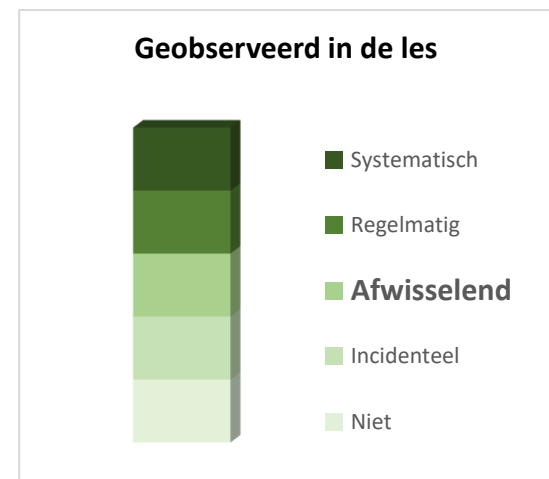
Wanneer de **‘Emotionele bluetooth’ ten dienste van het switchen en klimmen** staat, wordt er binnen de relatie tussen de docent en leerlingen een connectie gemaakt die het leerproces ondersteunt. De contactmomenten zijn erop gericht om de sociaal-emotionele veiligheid in het klaslokaal te waarborgen en ruimte te maken voor het versterken van de self-efficacy van leerlingen. Zo kan de verbinding met de schoolladder toenemen.

Inclusieve didactiek

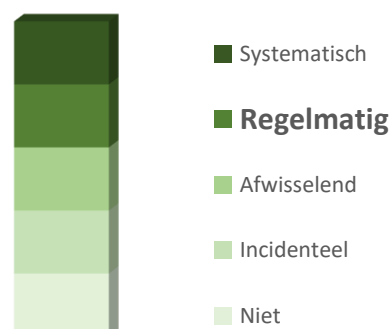
Deze bouwsteen is erop gericht alle leerlingen vanuit hoge verwachtingen de kans te geven om deel te nemen aan het collectieve klimmen op de schoolladder, conform hun cognitieve potentie.

Om binnen de groepsdynamiek het collectief klimmen te bevorderen, is het essentieel om expliciet in te zetten op het behalen van het **gemeenschappelijk basisleerdoel** door alle leerlingen. Leerlingen worden via de werkvormen en ervaringen in het klaslokaal naar het basisleerdoel geleid en de docent checkt of het basisleerdoel door elke leerling behaald is. Het waarom komt daarbij ook aan bod. Zo wordt leerlingen de mogelijkheid geboden om betrokken te raken bij het klimproces en neemt de kans op succeservaringen voor alle leerlingen neemt toe.

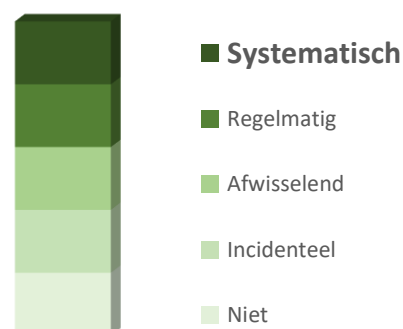
Binnen het collectieve klimproces wordt de leerlingen middels de **gerichtheid op progressie** de ruimte geboden om conform hun cognitieve potentie de schoolladder te beklimmen. Om de self-efficacy met betrekking tot het klimmen te ondersteunen is het van belang dat leerlingen vanuit hoge positieve verwachtingen worden aangemoedigd. Het klimmen wordt structureel geëvalueerd, waarbij leerlingen de ruimte krijgen om te reflecteren en zich bewust te worden van hun klimproces.

Geobserveerd in de les

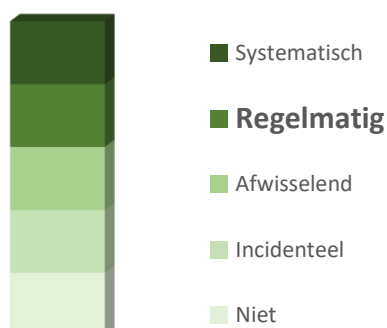
Binnen de les wordt de specifieke uitwisseling die ontstaat door het gemeenschappelijk leerproces ingezet om het collectief klimmen op de schoolladder te bevorderen. Door deze **benutting van het groepskapitaal** kunnen leerlingen van, door en met elkaar leren. De leerlingen doen succeservaringen op, nemen deze van elkaar waar en moedigen elkaar aan in het klimproces. Deze ervaringen dragen bij aan het versterken van de self-efficacy en ondersteunen de onderwijskundige veiligheid.

Geobserveerd in de les

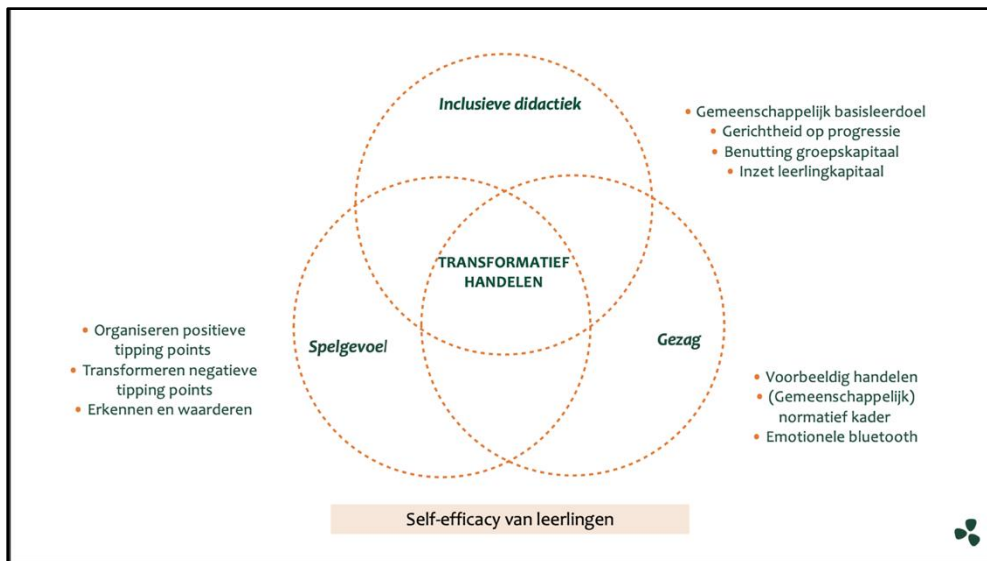

Door **inzet van het leerlingkapitaal** worden leerlingen tijdens de les uitgenodigd om vanuit de reeds aanwezige buitenschoolse en binnenschoolse kennis, vaardigheden en ervaringen bij te dragen aan het collectieve klimproces. Door de leefwereld van de leerlingen didactisch in te zetten en praktische voorbeelden te gebruiken die voor de leerlingen herkenbaar zijn te gebruiken, ontstaat ruimte voor succeservaringen en het versterken van de self-efficacy. Zo kunnen de leerlingen de schoolladder als hún onderwijskundige ladder gaan ervaren en kan het collectief klimmen worden bevorderd.

Geobserveerd in de les

Persoonlijke ontwikkelvraag

Welke elementen ga ik inzetten om het geloof in eigen kunnen (*self-efficacy*) van de leerlingen verder te versterken?

- Meer eigenaarschap creëren bij mijn studenten door hen uit te dagen, gericht te werken met mijn vak, duidelijke lesdoelen te stellen en hen meer te complimenteren.

Daartoe selecteren we de volgende elementen:

- Erkennen en waarderen van het switchen naar schoolse codes
- Gemeenschappelijk basisleerdoel
- Gerichtheid op progressie

Wat wil ik van mijn collega's leren?

- Erkennen en waarderen van het switchen naar schoolse codes
- Gemeenschappelijk basisleerdoel

Wat kunnen collega's van mij leren?

- Organiseren positieve tipping points
- (Gemeenschappelijk) normatief kader
- Benutting groepskapitaal

Opmerking coach-observator:

- Ik heb een waardevolle les bijgewoond die we aan de hand van het model transformatief handelen hebben nabesproken. Tijdens ons nagesprek mijn observatie is duidelijk geworden dat je consequent het normatieve kader omarmt, wat uiteraard een mooie zaak is. Bovendien geef jij zelf ook aan dat jouw werkruimte niet leent voor bijvoorbeeld even te stoeien of met een dikke jas aan te werken. Ook voor de

studenten is het helder dat er een normatief kader aanwezig is, dat door jou wordt gedragen en gehandhaafd. Het handhaven van een gemeenschappelijk normatief kader bevordert onderlinge afstemming, waardoor samenwerking efficiënter wordt. Het creëert duidelijkheid en voorspelbaarheid voor iedereen, wat het vertrouwen binnen jouw leeromgeving versterkt.

Het geven van erkenning en waardering is een element waar jij in ons nagesprek aangaf meer gebruik van te willen maken, vooral om je studenten te laten zien dat je hen ziet op de schoolse ladder, zodat zij de schoolladder kunnen ervaren als hun ladder. Het geven van erkenning en waardering versterkt het geloof in het eigen kunnen van je studenten, waardoor zij zich meer betrokken en gewaardeerd voelen. Dit bevordert een positieve leeromgeving waarin je studenten zich gestimuleerd voelen om hun best te doen.

In ons gesprek hebben we iets langer stilgestaan bij de inclusieve didactiek, met name bij je lesdoelen. Het werken met lesdoelen biedt duidelijkheid voor zowel jou als docent als voor je studenten over wat er van hen wordt verwacht in de les. Het evalueren van deze doelen stelt je als professional in staat om de voortgang te monitoren en indien nodig bij te sturen. Hierdoor wordt het leerproces gericht en effectiever. Daarnaast versterken lesdoelen en evaluatie de motivatie en betrokkenheid van je studenten.

Middels je hierboven beschreven leerdoel, namelijk meer eigenaarschap creëren bij je studenten door hen uit te dagen met duidelijke lesdoelen en hen meer te complimenteren, maak je mooie stappen in de juiste richting. Zowel jij als je studenten kunnen hiervan profiteren, en je helpt je studenten bij het maken van een opwaartse klim op de schoolladder.